

STANOWISKO RADY OCHRONY PRACY

w sprawie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników zatrudnionych przy urządzeniach zasilanych gazem LPG

Rada Ochrony Pracy na posiedzeniu w dniu 8 kwietnia 2008 r. rozpatrzyła informacje Państwowej Inspekcji Pracy oraz Urzędu Dozoru Technicznego o wynikach kontroli, przeprowadzonych w latach 2006-2007, w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w stacjach paliw płynnych zajmujących się dystrybucją autogazu oraz w rozlewniach gazu płynnego.

Branża gazu płynnego była do 2007 r. jedną z najdynamiczniej rozwijających się branż w Polsce. Od 1991 do 2007 r. odnotowano ponad 14-krotny wzrost sprzedaży gazu skroplonego LPG. Największa dynamika wzrostu miała miejsce w segmencie autogazu, który obejmuje obecnie 75% rynku LPG. Polska zajmuje pozycję światowego lidera pod względem liczby stacji autogazu (ponad 6,8 tys.) oraz wicelidera światowego i lidera europejskiego pod względem liczby samochodów zasilanych gazem płynnym (ponad 2 mln). O wielkości rynku LPG w Polsce świadczy również liczba 13 mln butli gazowych (w tym turystycznych) znajdujących się w obrocie i około 70 tys. stałych zbiorników magazynowych gazu LPG.

Mimo iż większość skontrolowanych stacji paliw i rozlewni LPG funkcjonuje już od wielu lat, podczas ostatnich kontroli PIP ujawniono, że część właścicieli:

- nie posiada decyzji administracji terenowej zezwalającej na użytkowanie;
- zajmuje się sprzedażą LPG (w tym autogazu) bez wymaganej koncesji Urzędu Regulacji Energetyki;
- eksploatuje urządzenia poddodorowe bez stosownej decyzji Urzędu Dozoru Technicznego;
- nie powiadomiła Państwowej Inspekcji Pracy o miejscu, rodzaju i zakresie prowadzonej działalności.

Rada Ochrony Pracy uważa za niezbędne, ze względu na szczególnie wysokie ryzyko, wdrożenie zasady, że stacje dystrybucji autogazu oraz rozlewnie gazu płynnego nie mogą być uruchomione bez akceptacji odpowiednich organów nadzoru i kontroli.

Wyniki kontroli Państwowej Inspekcji Pracy wskazują, że w ponad 90% skontrolowanych stacji autogazu i rozlewni płynnego gazu stwierdzono nieprzestrzeganie elementarnych zasad i przepisów bhp przez znaczną część pracodawców i pracowników.

Taka sytuacja jest zdaniem Rady Ochrony Pracy niedopuszczalna, ponieważ ryzyko wybuchu i pożaru w zakładach operujących gazem płynnym jest bardzo duże i może powodować ofiary zarówno wśród pracowników jak i klientów stacji oraz znaczne straty materialne.

Uwzględniając skalę i rodzaj ujawnionych nieprawidłowości w stacjach autogazu i rozlewniach gazu płynnego, Rada Ochrony Pracy w przypadkach naruszania przepisów bhp oraz niespełniania warunków technicznych zaleca rygorystyczne egzekwowanie przestrzegania prawa przez wszystkie właściwe organy nadzoru i kontroli, a w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia natychmiastowe wyłączenie obiektu z eksploatacji.

Rada uważa za konieczne ścisłe współdziałanie Państwowej Inspekcji Pracy i Urzędu Dozoru Technicznego w zakresie kontroli technicznych warunków bezpieczeństwa podczas napełniania gazem płynnym zbiorników przenośnych.

Jednocześnie Rada podkreśla, że stacje autogazu i rozlewnie gazu skroplonego LPG powinny być uruchamiane dopiero po uzyskaniu i spełnieniu przez przedsiębiorcę wszystkich warunków zarówno formalnych, jak i wymogów bezpieczeństwa. Biorąc pod uwagę ujawnione przez inspektorów PIP przypadki działania stacji LPG bez wymaganych dokumentów, Rada proponuje, aby organy rejestrujące działalność gospodarczą zostały zobowiązane do informowania Urzędu Dozoru Technicznego, Urzędu Regulacji Energetyki oraz Państwowej Inspekcji Pracy o podmiotach, które deklarują prowadzenie stacji paliw płynnych zajmujących się dystrybucją autogazu oraz w rozlewni gazu płynnego.

Tragiczny w skutkach wybuch lub pożar może być również spowodowany przez wadliwie wykonaną instalację w samochodzie. Dlatego Rada uważa za niezbędne wprowadzenie ścisłego nadzoru nad firmami zajmującymi się montażem w samochodach instalacji gazowych. Jednocześnie Rada proponuje, aby podczas obowiązkowych okresowych kontroli pojazdów zwracano szczególną uwagę na zainstalowane wcześniej urządzenia gazowe.

Za niezbędne należy uznać także prowadzenie akcji promujących bezpieczne użytkowanie urządzeń zasilanych gazem płynnym w gospodarstwach domowych i uruchomienie systemu kontroli bezpieczeństwa technicznego tego typu instalacji.

Rada Ochrony Pracy oczekuje przedstawienia przez Ministra Gospodarki informacji o stanie realizacji wniosków zawartych w stanowisku Rady Ochrony Pracy z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy na stacjach paliw płynnych prowadzących dystrybucję autogazu oraz w wystąpieniu Głównego Inspektora Pracy z dnia 15 stycznia 2007 r. w sprawie wprowadzenia niezbędnych zmian do obowiązujących regulacji prawnych w zakresie:

- bezpieczeństwa i higieny pracy przy magazynowaniu, napełnianiu i rozprowadzaniu gazów płynnych,
- minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, na których może wystąpić atmosfera wybuchowa,
- egzekwowania odpowiednich kwalifikacji niezbędnych przy obsłudze i konserwacji tego typu urządzeń technicznych.

Jednocześnie Rada wskazuje na konieczność rozwijania - przy wiodącym i bardziej aktywnym niż dotychczas udziale organizacji pracodawców branży gazu płynnego i pokrewnych - pozakontrolnych form oddziaływania prewencyjnego organów nadzoru i kontroli mających przede wszystkim na celu pogłębianie wiedzy z zakresu ochrony pracy wśród pracodawców i pracobiorców, propagowanie bezpiecznych warunków pracy oraz korzyści wynikających z utrzymania odpowiednich standardów bezpieczeństwa.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Ochrony Pracy

Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka

Warszawa, dnia 27 maja 2008 r.